

Tiltaks- og handlingsplan for Grønn menighet i Froland

Det vises til møte i Froland menighetsråd 26. januar 2022 der følgende vedtak ble fatta:

- a) Menighetsrådet går inn for at Froland menighet skal bli med i ordninga «Grønn menighet». Tiltaka framgår av tiltakslista som ligger ved vedtaket.
- b) Det utarbeides en enkel handlingsplan, som legges fram for menighetsrådet før sommeren 2022.
- c) Menighetsrådet oppfordrer staben til å oppnevne en klima- og rettferdighetsansvarlig blant de ansatte.
- d) Bernt Skutlaberg oppnevnes som kontaktperson for ordninga «Grønn menighet». Menighetsrådet vil på et senere tidspunkt vurdere om det skal oppnevnes en egen kontaktgruppe.

Tiltaka i de venstre rubrikkene under er henta fra tiltakslista menighetsrådet viser til i punkt a) i vedtaket. For å bli godkjent som Grønn menighet, må en velge minst 25 tiltak fra en tiltaksmeny som er utarbeida sentralt. Menyen er inndelt i seks satsningsområder, og menigheten må velge mist to tiltak fra hvert område.

Satsningsområde 1. Forankring i menigheten

For at arbeidet med grønn menighet skal være meningsfullt for alle i menigheten, er det viktig at konseptet forankres. Alle i menigheten kan på enkelt vis ta del i ordninga, og det å ta vare på skaperverket er ikke bare for spesielt interesserte.

Tiltak	Handlingsplan	Frist / ansvar / ressurser
Vi vil forankre vårt miljø- og rettferdsengasjement i menighetens planer og årsmeldinger.	Miljø- og rettferdighetsengasjementet innarbeides i flg. planer: - Gudstjenesteplan og møteplan for senteret- Diakoniplan- Trosopplæringsplan- Plan for konfirmasjonsundervisninga Rapporteringa skjer i egent avsnitt i menighetens årsmelding og i senterstyrets årsmelding.	
Vi vil arbeide for å ha en miljø- og rettferdighetsansvarlig blant menighetens ansatte.	Menighetens ansatte oppnevner en miljø- og rettferdighetsansvarlig. Senterstyret oppnevner en miljø- og rettferdighets-ansvarlig.	
Vi vil utfordre fellesrådet til grønn drift på alle områder, og våre representanter i fellesrådet / menighetens administrasjon skal arbeide for dette. Miljøfyrtårn-	Fellesrådet oppfordres å lage en plan for grønn drift av kirker og kirkegårder. Her vurderes det også om virksomheten skal miljøfyrtårnsertifiseres.	

sertifisering av fellesrådet / menighetens administrasjon skal vurderes.		

Satsningsområde 2. Gudstjenesteliv

Det å være grønn menighet preger hele menighetens liv og har mye med holdningsskapende arbeid å gjøre. Dette handler ikke om å rette en moralsk pekefinger, men om å inspirere hverandre til å ta vare på og vise takknemlighet over skaperverket.

Tiltak	Handlingsplan	Frist / ansvar / ressurser
Vi vil inkludere miljø, forbruk og rettferdsperspektiv i bønner, liturgi, sang- og salmevalg.	Det lages samling av aktuelle bønner, liturgier og salmer/ sanger, som benyttes der det er naturlig ut fra tematikk og tekster.	
Vi vil utfordre til engasjement i klima og rettferdsspørsmål gjennom prekenes og annen forkynnelse.	Det lages en «ressursbank» for hvordan dette kan inkluderes i forkynnelsen. De som forkynner, oppfordres til å inkludere disse temaene der det er naturlig.	
Vi vil feire Nord-Sør-søndag og andre gudstjenester med fokus på kjærligheten til vår neste som rammes av klimaendringene og følgene av vårt forbruk.	Det gjennomføres minst én gudstjeneste i året der nord- sør-spørsmål og/eller klimaspørsmål er tema. Kan gjerne legges til fastetida i forb. med KN's Fasteaksjon.	

Satsningsområde 3. Diakoni, undervisning og misjon

Miljø, forbruk og rettferdighet er temaer som griper inn i det som skjer i menigheten, også utenfor gudstjenesten. Ta vare på skaperverket gjennom aktiviteter i trosopplæringen, i diakonien, på temakvelder og i misjonsarbeidet.

Tiltak	Handlingsplan	Frist / ansvar
Vi vil integrere miljø-, forbruks- og rettferdsperspektiver i undervisning, trosopplæring og barne- og ungdomsarbeid.	Miljø-, forbruks- og rettferdsperspektiver inkluderes i trosopplærings-planen og plan for konfirmasjonsundervisninga. Senterstyret sørger for at disse perspektiva inkluderes i barne- og ungdomsarbeidet.	
Vi vil innarbeide vern av skaperverket og kamp for rettferdighet i menighetens diakoniplan.	Dette innarbeides i diakoniplanen.	

Vi vil arrangere temakvelder med fokus på miljø, klima, forbruk og rettferd.	Det arrangeres minst én temakveld i året med denne tematikken. Første blir høsten 2022 sammen med diakoniutvalget.	
Vi vil delta i fasteaksjonen til Kirkens Nødhjelp (KN) og sørge for å ha en KN-kontakt i menigheten.	Fasteaksjonen gjennomføres hvert år som del av konfirmasjonsundervisninga. Konfirmantforeldre, Unge Kristne og andre voksne oppfordres til å delta i Fasteaksjonen sammen med konfirmantene. Det sørges for at menigheten alltid har en egen KN-kontakt.	Årlig / kateket og KN-kontakt. Årlig / kateket, barne- og ungdomsarbeider
Vi vil samarbeide om misjonsprosjekter, gjerne med grønn profil.	Menighetens misjonsprosjekt skal ha en grønn profil.	Når neste misjonsprosjekt skal velges.

Satsningsområde 4. Informasjon og samarbeid

Det at man gjør noe sammen, er en stor inspirasjon i seg selv. Som menighet kan vi også påvirke lokalsamfunnet vi er en del av. Vi kan få med alle gode krefter i arbeidet med å skape et mer bærekraftig lokalsamfunn med vekt på livskvalitet her og nå.

Tiltak	Handlingsplan	Frist / ansvar / ressurser
Vi vil formidle stoff om miljø, klima, forbruk og rettferd i menighetens informasjonskanal.	Det skrives om menighetens og senterstyrets arrangementer og aktiviteter knyttet til miljø, klima, forbruk og rettferd i menighetsbladet og på våre hjemmesider.	
Vi vil utfordre vår kommune til å bli Fairtradekommune.	Menighetsrådet sender en henstilling til Froland kommune om å bli Fairtradekommune.	
Vi vil utfordre butikkene i vårt nærmiljø på utvalg og profilering av Fairtrade-merkede, økologiske og svanemerkede varer.	Alle i menigheten oppfordres jevnlig til å kjøpe og etterspørre Fairtrade-varer, økologiske varer og svanemerkede varer når de handler.	

Satsningsområde 5. Innkjøp, forbruk og avfall

Menigheten kan også bli mer klima- og miljøvennlig gjennom helt konkrete tiltak. Å ta vare på skaperverket handler også om å iverksette tiltak som griper inn i menighetens eget grønne fotavtrykk. Ingen tiltak er for små hvis vi sammen skal ta vare på klimaet.

Tiltak	Handlingsplan	Frist / ansvar / ressurser
Vi vil kjøpe så lite som mulig, vurdere bruktkjøp og reparasjon og være kritisk til bruk av engangsprodukter ved bevertning/kirkekafe.	I størst mulig grad unngår vi å bruke engangsprodukter ved bevertning. Når noe går i stykker, vurderes alltid reparasjon før vi kjøper nytt. Dette gjøres også kjent for kommunen.	
Vi vil bruke Fairtrade-merkede produkter.	Som hovedregel benytter vi kun Fairtrade-merkede varer ved menighetens arrangementer og på menighetskontoret.	
Vi vil unngå bruk av miljøgifter i rengjøringsmidler og sprøytemidler.	Rengjøringsmidler og sprøytemidler, som benyttes i kirkene og på Menighetssenteret skal ikke inneholde miljøgifter. Dette formidles også til kommunen.	
Vi vil minske vårt papirforbruk.	Papirforbruket skal reduseres med 50 %.	
Vi vil sortere avfall for resirkulering, kompostering og spesialavfall til godkjent mottak.	Det installeres avfallssorteringsstasjoner på menighetskontoret, i kirkene og på menighetssenteret.	

Satsningsområde 6. Energi, transport og reise

Holdning og handling til klimaet kan ikke skje isolert fra livet utenfor menigheten. Menighetene kan gå foran som gode eksempler i hvordan hele lokalsamfunnet bør ta vare på klimaet og skaperverket. Slik kan menighetens arbeid også påvirke samfunnet.

Tiltak	Handlingsplan	Frist / ansvar / ressurser
Vi vil samarbeide med fellesrådet om energibruk og enøktiltak i våre kirker og på Menighetssenteret.	Det lages oversikt over energisituasjonen i kirkene og på Menighetssenteret, enøktiltak foreslås.	
Vi vil bruke sparepærer/led-lys og slokke lys og annet el-utstyr som ikke er i bruk.	Det benyttes kun led-lys i kirkene og på Menighetssenteret. For kirkene og Menighetssenteret lages det en oversikt over hvilke lys som skal slukkes, og hvilke som må stå på.	
Vi vil senke temperaturen når det ikke er folk i kirka, på Menighetssenteret og på kontora.	Det utarbeides rutiner for tematur- og lysstyring i kirkene og på Menighetssenteret.	
Vi vil oppfordre menigheten til å gå, sykle, reise kollektivt eller samkjøre til og fra kirka og Menighetssenteret, og tilrettelegge for det.	Oppfordringen gis gjennom menighetens informasjonskanaler og i kunngjøringene. Ordninga med kirkeskyss videreføres.	

Vi vil redusere bruken av bil og fly ved tjenestereiser.	Nettmøter benyttes fortrinnsvis. Der det ikke er uhensiktsmessig, skal reising skje kollektivt. Fly benyttes kun unntaksvis.	
Vi vil legge til rette for sykkelparkering ved kirka og Menighetssenteret.	Det settes ut sykkelstativ ved kirkene og ved Menighets-senteret, helst med tak over.	

Handlingsplanen er vedtatt av Froland menighetsråd og styret for Menighetssenteret.